

ENOTNOST

Delavsko-kmečki tednik.

Izhaja vsak četrtek. — Naročnina: mesečno 6 Din, četrtletno 15 Din.

Uredništvo in Upravništvo: V Ljubljani, Delavski dom, Marxov trg 2, dvorišče. čekovni račun št. 14.577.

Proletarci vseh dežel združite se!

Leto I.

LJUBLJANA, 2. decembra 1926.

Stev. 12.

Volitve v oblastne skupščine.

Za delavski blok v zvezi s kmeti!

Vsemu delavstvu!

Socialistični stranki Jugoslavije!
Jugoslovanski socialno-demokratski stranki!
Skupini „Zedinjenje“!
Sodrugim!

Vlada je razpisala volitve v oblastne skupščine.

Razpisuje jih v času redukcij, brezposelnosti, ko se znižujejo plače, gazi osemurnik, ko se izmzgava delovno ljudstvo z ogromnimi davki, ko se preganja in zapira delavsko-kmečke borce.

Ali naj se v takem času zopet ne sliši glas delavcev in kmetov?

Kaj je storiti?

Interesi delavstva zahtevajo:

skupen nastop vseh delavskih strank in skupin.

Interesi delovnega ljudstva zahtevajo delavski blok v zvezi s kmeti. Čas je, da industrijski in kmečki proletariati nastopi **samo-stojno kot razred** in da tako združi okrog sebe vse kmečke ljudstvo in vse nameščence.

Delavstvo hoče enotnost! Zato pozivamo gornje stranke in skupine, da se izjavijo **za skupen nastop v volitvah, za razredni delavski blok**. Z združeno močjo proti meščanskim gospodskim strankam.

Delavci na železnici, v rudnikih, v tovarnah! Onemogočite vsako cepljenje delavskih vrst v volitvah! Vsi brez razlike političnega prepričanja se združite in izvolite iz svoje srede

enotne volilne odbore

in na svojih delavsko-kmečkih konferencah postavite kandidate.

Za enoten nastop vseh delavskih strank in skupin!

Za enotnost delavcev in kmetov v boju proti kapitalizmu in imperializmu!

Da se bo slišal glas delavcev in kmetov potom zastopnikov v oblastnih skupščinah:

proti redukcijam in brezposelnosti,
proti zniževanju plač in podaljšanju delovnega časa,
proti davkom in rubežnim,
proti reakciji in preganjanjem.

Ljubljana, dne 26. novembra 1926.

Uredništvo „Enotnosti“.

Delavci, vaša je naloga!

Socialistična stranka in zedinjaši so že pred kakimi dvema tedni ustanovili sami med seboj „Združeni glavni volilni odbor“ za občinske volitve v Ljubljani. Ob razpisu oblastnih volitev pa so ga pretvorili v volilni odbor za oblastne volitve. Vse to brez nas in brez socialnih demokratov, brez sodelovanja delavstva in brez njegove kontrole.

V ta zakulisna pogajanja je padel naš letak in poziv na skupen nastop. Preko mogočnega razpoloženja delavcev vseh struj za enoten nastop ni mogel volilni odbor socialistov in zedinjašev. Izjavil se je za delavski blok in za pogajanja.

To je prvi uspeh stremljenja delav-

stva po enotnosti in našega odločnega boja za to enotnost!

Konstatirati pa moramo pred vso delavsko javnostjo na drugi strani sledeče:

1. da mariborska „Volksstimme“, ki nosi podnaslov „centralni organ soc. partije Jugoslavije“, št. 95 z dne 28. novembra skoro celo prvo stran posveča oblastnim volitvam, a se sploh ne dotakne vprašanja enotnega nastopa,

2. da „Naprej“ od sobote 26. nov. ravnotako prehaja preko tega vprašanja in da jugoslovanska socialdemokratska stranka (JSDS) na naš poziv še ni odgovorila.

Sodrugim! Delavci! Socialistični, socialdemokrati, zedinjaški in vsi! Ustanovite enoten nastop! Preprečite vsako razbijanje delavske enotnosti v oblastnih volitvah! Enotnost je od vas samih odvisna! Ustanovite takoj po srezih enotne volilne odbore!

Naša ideja in naša samostojnost.

Komaj so došle prve vesti o razpisu oblastnih volitev, že smo kot prvi pozvali proletariati na enoten nastop v delavski blok skupno s kmeti.

Meščanske stranke, ki imajo samo korist od razcepljenosti delavstva, bodo govorile, da smo napravili kompromis s socialisti.

Socialisti bodo zopet trdili, da ni velikih razlik med nami ali pa da nas „ni več“.

In mnogi naši sodrugim bodo zmajevali z glavami, češ, že zopet „enotna fronta“ in še celo v volitvah.

Niti prvo niti drugo niti tretje ne drži, sodrugim! Kako je torej v resnici?

Poglejmo samo položaj delavstva. Iz njega izhajamo v naši politiki in taktiki. Prikličimo si v spomin vse letošnje redukcije širom cele Slovenije in Jugoslavije. Spomnimo se na vse poraze, ki jih je proletariati pri tem doživel: zniževanje plač, podaljšanje delovnega časa, akordno divjanje itd.

Potem pa še dodajmo k temu razcepljenost strokovnih organizacij in bankrot lanskega „kongresa zedinjenja“. Devedeset procentov delavstva je neorganiziranega. Ogromne proletarske mase mirujejo ter predstavljajo spečo a tudi mogočno rezervo.

Ali ni v takem stanju potrebna na eni strani borba za vsako najneznatnejšo postojanko delovnega ljudstva, obramba vsakega najmanjšega kosa kruha?

Ali ni na drugi strani zaradi te obrambe potrebna enotnost delavskega razreda?

Da, samo v združevanju mas, samo v enotni bojovni fronti je izhod iz današnje bede in omtvelosti!

Ustvarjati enotnost delavskega razreda, pripravljati enotnost delavcev in kmetov — evo naše naloge.

Tej nalogi moramo podrediti vsako priliko. Na vprašanjih vsakodnevnega kruha, na vprašanju socialne zakonodaje, na vprašanju strokovnega zedinjenja, skratka povsod in ob vsaki priliki, tudi v volitvah, moramo dvigovati delavstvo, ga mobilizirati in združiti v čvrsto falango.

Zaradi tega smo za delavski blok skupno s kmeti v sedanjih volitvah v oblastno skupščino. Naj se sliši glas ustvarjajoče se enotnosti delovnega ljudstva proti vsem izkoriščanju in zatiranju.

Ravno s tem, da smo pozvali delavstvo in njegove stranke, ki pa so delavske samo po imenu, na enoten nastop v volitvah — ravno s tem smo ostali zvesti naši ideji marksizma, katere zapoved se glasi: Proletarci vseh dežel, združite se!

Nasprotno pomenja reformizem razbijanje delavskih vrst. Vprašajmo se samo, sodrugim, kdo sabotira že celo leto strokovno zedinjenje URSS in CRSOJ? Kdo odklanja enotne akcije in odbore enotnosti? itd.

To so reformisti, ki jim je sodelovanje z buržuazijo v Delavskih zbornicah več kot vse redukcije in vsa preganjanja delavstva. Reformizem pomenja razbijanje delavskih vrst.

Ali naj proletariati še sledi reformizmu in oportunističnemu, ki od svojega hlap-

Pomen volitev v oblastne skupščine.

(Iz nezaplenjene zagrebške „Borbe“ št. 43. 27. novembra 1926.)

S sprejetjem vidovdanske ustave je uzakonjen najkrutejši centralizem, ki čuva hegemonijo vladajoče buržuazije nad raznimi narodi Jugoslavije. V to svrhu je bila cela država razdeljena na 33 „oblasti“ s svojimi posebnimi „samoupravnimi“ skupščinami.

Toda ta „samouprava“ v oblastnih skupščinah ni nikaka samouprava. Predvsem se daje ljudstvu šele vsako četrto leto možnost, da voli zastopnike. Cel ta čas so poslanci popolnoma neodgovorni ljudstvu, ki jih ne more odpoklicati. Toda tudi same oblastne skupščine pravzaprav nimajo nobene kompetence za samostojno sklepanje, kajti one smejo samo „podrobneje izdelovati“ obstoječe zakonske uredbe, v kolikor je to potrebno zaradi uporabe vidovdanske ustave in veliki župan ima pravico, da uniči vsak sklep, za katerega smatra, da ni utemeljen na ustavi in zakonu. Najglavnejša stvar, a to so eventualna nasilja žandarmerije ostanejo izven obsega kompetence „samoupravne“ oblastne skupščine, kajti čl. 64 zakona pravi: „... oblastne uredbe se ne morejo izdati za vzdrževanje javnega miru in reda, javne sigurnosti in javne morale.“

Kaj je torej na koncu koncev ostalo oblastni skupščini? Oblastna skupščina bo imela pravico, da diskutira o mnogih vprašanjih, a mogla bo zelo malo sklepati. Tako samoupravo pa bo moralo ljudstvo zelo drago plačati, kajti oblastna skupščina lahko pobira — „davke in takse“ ...

Toda to še ni vse! S tem da so razdelili državo na oblasti, je vladajoča buržuazija in belgrajska gospoda imela še mnogo večje cilje. S to razdelitvijo namerava uničiti gospodarsko, politično in kulturno individualnost (samostojnost) vseh narodov Jugoslavije.

Namesto, da belgrajska vlada zniža davke, namesto, da z davkom na kapital ublaži obupni položaj delovnega ljudstva, nam je pripravila nov napad. Namesto, da bi ona skrbelo za poplavljenice, za popravo mostov, cest itd., prepušča oblastnim skupščinam, da z novimi davki, torej s še večjim izmzgavanjem delovnega ljudstva, prevzamejo te dolžnosti nase. To je njen namen. Kakšen pa bo rezultat?

Delovno ljudstvo bo imelo še več prilike, da vidi vso gnilobo buržuazne demokracije in začelo bo samostojno boriti se za svoje interese. Gotovo se bodo iz teh oblastnih skupščin čuli protesti proti zatiranju gospodarskem in nacionalnem.

Vsled tega je zelo važno, koga bo postalo delovno ljudstvo v oblastno skupščino, čeprav ve, da one ne bodo mogle rešiti niti enega edinega važnega vprašanja.

čevanja kapitalu ne more prinesiti proletariatu niti drobtinice, pač pa uničevanje še te obstoječe socialne zakonodaje?

Ne! Zbrati se mora okrog edine stranke, ki zagovarja in brani delavske interese, okrog naše proletarske stranke, ki je ostala in obstoja zvesta razrednemu boju, zvesta ideji marksizma, ki jo izkušnje ruskega proletariata varujejo pred močvirjem druge internacionale.

Enotnost pod njenim vodstvom in okrog nje bo edino privedla delovno ljudstvo na pot uspehov in zmage.

(Nadaljevanje s prve strani.)

S tem torej, da smo za delavski blok v bližajočih se oblastnih volitvah, nismo samo ostali zvesti ideji marksizma, temveč tudi stopamo na pot, da ustvarimo enotnost industrijskega in kmečkega proletariata okrog naše stranke in pod njenim vodstvom.

Težka je ta pot, sodrugi, mnoge nevarnosti se vam stavlajo z vseh strani in zapreke se dvigujejo pred nami.

Premagali pa bomo vse, ako nas bo vodila naša prava ideja, ako ostanemo politično in organizacijsko samostojni, da lahko gremo po pravilni poti.

Temu se s pozivom na skupen nastop nismo odrekli, kajti to dvoje nam je porok, da bo na razvalinah propadajočega kapitalizma vzplapolala rdeča zastava in odzvanjala „Internacionala“, himna svetovnega proletariata.

Izključitev s. Vistra iz SMRJ.

(Poziv s. Vistra.)

Za kongres SMRJ, ki se je vršil dne 4. in 5. aprila t. l., mi je kot delegatu podružnice javornik članstvo dalo nalog, da stojim na stališču sedanjega vplačevanja prispevkov, ravno tak nalog sta imela delegata iz podr. Jesenice. Ker pa je imela vsaka podružnica za kongres svoje predloge, je bilo nam nemogoče striktno se držati naloga članstva, kakor je morala tudi centrala svoj prvotni predlog umakniti. Predlog izvoljene komisije, v kateri sem bil tudi jaz, je moral biti tako izdelan, da je odgovarjal za celo državo. Delegati smo bili dolžni podati poročilo o kongresu. Zato se je sklical skupni članski sestanek za vse tri podružnice z dnevnim redom: Poročilo delegatov s kongresa. Prvi je poročal s. Ferčej, drugi Jeram in tretji sem bil jaz, ki sem čutil kot dolžnost, da podam članstvu čisto sliko kongresa, na katerem se je v prvi vrsti nesramno napadalo komuniste, brez katerih bi SMRJ v Sloveniji malo pomenil. Nekaj dni po tem sestanku mi je pa Jeram izjavil sledeče: „Vister, ti si drugače fejš fant, ali ti moraš poznati samozatajevanje! Gotove reči moraš izvesti v gotovih časih.“ Take so soc. direktive Jerama. Jaz sem mu odgovoril sledeče:

Vister ni šel zato na kongres, odnosno ga članstvo ni poslalo zato, da bi prekril resnico, pač pa je dolžan, da članstvu poda poročilo (ki sem tudi dal, zakaj mi Jeram ni na tem članskem sestanku dokazal, da sem dal falsificirano poročilo?) Takega samozatajevanja pa ne pozna Vister, za katerega bi me lahko članstvo opravičeno obsodilo (ne pa tako kakor me je II. plenum SMRJ v Beogradu). Člani so morali zvedeti od mene kot delegata, ne pa od drugih, kaj je bilo na kongresu. Jeram pa zastuji najostrejšo obsodbo del. razreda, ker dela tako in celo zahteva od drugih, da postanejo zagovorniki nesramnih činov II. Internacionalne, n. pr. razbitja ujedinjenja v Bolgariji, podpora angleškemu rudarjem itd.

Moje poročilo pa ni bilo falsificirano ali mogoče razdiraško kakor se mi je na seji 1. novembra očitalo.

II. plenum centrale SMRJ je sprejel sledeč sklep: „Vister je, ko se je vrnil iz kongresa, na katerem je bil delegat, delal med članstvom direktno, da se ne pokorijo sklepom kongresa, in ga zato izključujemo iz SMRJ.“

Na razpolago sem javni obsodbi članstva, ne pa inkviziciji centrale. Zato zahtevam, da se mi v javnosti dokaže, kje in kako da sem delal direktno proti sklepu o članskih prispevkih. Dokler mi tega ne dokažete, Vas smatram za razbijače delavskega razreda in najpoglejše lažnivce. Vister Valentin.

Opomba uredništva: Zopet je izvršen nov akt razbijanja strokovne enotnosti v Sloveniji! Sodrug! Protestirajte po strokovnih podružnicah proti temu razbijanju. Zberite vse strokovno organizirano delavstvo v boju proti razbijanju — za popolno enotnost na podlagi proletarske demokracije!

Sodrug Hlebec ponovno aretiran.

Dne 10. novembra zjutraj je tukajšnja policija znova odvedla s. Hlebeca v sodnijske zapore.

Dokler bo zakon o zaščiti države, toliko časa so komunisti samo aretanti na dopustu.

Ni vse zlato, kar se sveti.

... da se to gibanje, (okrog „Enotnosti“) bolj in bolj približuje našemu gibanju, s katerim se bo prej ali slej, zlasti v svojem čistem delavskem delu gotovo popolnoma spojilo...

„Enotnost“ je prinesla več sestavkov, iz katerih je očitno, da se takozvano komunistično opredeljeno delavstvo odreka nekaterim postulatam, ki so še pred leti tvorili bistvo njihove propagande.

Del. Politika št. 164.

„Enotnost“ se dosledno bori za enotnost delavskega razreda v boju proti kapitalizmu in proti sodelovanju z buržuazijo. Ona zbira okrog sebe vse proletarce, ki spoznavajo, da more med kapitalizmom in proletariatom obstajati le boj in nobeno sodelovanje. To je učil Marks in to uči vsa zgodovina proletariata in vse izkušnje proletarskega pokreta. Zato pravimo, da smo marksisti, da smo razredno-bojevni proletarci.

Sodelovanje z buržuazijo (z drugo besedo oportunistem in reformizem) je povzročilo razkol v delavskem gibanju in to ne samo razkol v Ljubljani in v Studencih pri Mariboru, temveč razkol v delavskem gibanju celega sveta. Socialpatriotje so se v svetovni vojni zvezali z buržuazijo direktno proti proletariatu. To so vsem znani fakti, ki jih priznavata tudi „Delo“ in „Naprej“ in ki jih tudi „Delavska politika“ ne bo tajila.

Ali pa je mogoče danes to vprašanje zastarelo, odstavljeno z dnevnega reda? Ne in tudi ne more biti. Vedno hujša ofenziva kapitala in utrjevanje kapitalizma na vedno hujšem izkoriščanju proletariata stavlja z vedno večjo silo pred proletariatom vprašanje:

ali sodelovanje s kapitalizmom ali boj proti njemu?

Samo agentje buržuazije in slepi frazerji-oportunisti nočejo zastaviti tega vprašanja, ga skušajo „fertušat“, da lahko še naprej sodelujejo s kapitalizmom in ga podpirajo.

Socialistična (II.) internacionala je internacionalna zveza onih strank, ki so za sodelovanje z buržuazijo. Ona je proti Sovjetski Uniji v enotni fronti z imperializmom. Ona je proti osvobojevanju zatiranih kolonialnih narodov in direktno podpira imperialistično kolonialno politiko. Ona je za Zvezo narodov in podpira to organizacijo imperialističnih držav. Ona je proti enotni strokovni internacionali (za vse te trditve smo pripravljene priobčiti dokumente).

Izdajstvo socialpatriotizma je danes še večje kot ono med svetovno vojno, kajti tedaj je podpiral samo posamezne kapitalistične države, sedaj pa ne samo to, temveč brani ves svetovni sistem kapitalizma. On podpira bogatine, da postanejo še silnejši, da bo zopet mogoče vreči delavske in kmečke mase v mesarsko klanje, še veliko hujše...

Mi bi prenehali biti marksisti, borci za osvobojevanje delavskega razreda — ako se ne bi proti temu borili. Mi bi postali pomagači socialpatriotizma, kot so to postali zedinjaši, če bi se proti njemu resnično ne borili. Razredni boj, boj proti kapitalizmu izključuje sodelovanje z buržuazijo in oportunistično politiko II. internacionalne.

Ali pa je mogoče celo Soc. partija Jugoslavije kaka izjema v tej internacionali? Njen zares prostaški oportunistem smo v 4. številki „Enotnosti“ v članku „Skupina Zedinjenje na razpotju“ analizirali (preiskali) in jasno povedali, da je dolžnost vseh razredno-bojevnih proletarcev, da se bore proti temu prostaškemu oportunistem. Ne bomo danes ponavljali tega, kar smo tedaj navedli in na kar „Delavska politika“ niti ni skušala resno odgovoriti.

Zadnji kongres Delavskih Zbornic je zopet postavil čisto blizu pred oči delavskega razreda Jugoslavije vprašanje: ali sodelovanje z buržuazijo, ali boj proti njej. Socialisti, podpirani od zedinjašev, demokratov-fašistov in klerikalcev (saj že to dovolj povel), so predstavljali zahteve kapitalizma v Jugoslaviji — kot delavske zahteve: tako n. pr. zahtevo po zaščitni carini, zahte-

vo po balkanskem Locarnu, to se pravi, po ovekovečenju imperializma potom nove kupčije med balkanskimi vazali zapadno-evropskega imperializma, Liga narodov itd. Glavnega vprašanja delavskega pokreta, to je vprašanja strokovnega zedinjenja niso hoteli staviti na dnevni red.

Našim čitateljem gotovo ni treba dokazovati, da smo bili dosledni nasprotniki sodelovanja z buržuazijo. Gre nam v tem članku za to, da „Delavska politika“ povemo jasno, zakaj smo in hočemo tudi ostati — marksisti. Kajti razredni boj je temeljna ideja Marksova. Radi bi namreč zvedeli, kako si „Delavska politika“ zamišlja ono „približevanje“, o katerem govori. Enotnost delavstva proti kapitalizmu — to je naš glavni neposredni cilj. Mi smo za enotnost in za zblizanje z vsakomur, kdor hoče ta boj, seveda ne samo v besedah, temveč tudi v dejanjih. Nikdar pa se ne moremo približati onim, ki se za skledo leče poživljajo na interese mednarodnega proletariata, onim, ki sodelujejo z buržuazijo, a nočejo sodelovati z marksističnim proletariatom.

„Delavska politika“ sodi med drugim tudi, da je pisava „Enotnosti“ vse bolj pohlevna kot pa njena pisava. Že mogoče! Star pregovor pravi: Ni vse zlato, kar sveti. Fraze so lahko svitile in strašno bojevit, a vsebina? Za svetlikajočim se žveplom se skriva sodelovanje — z buržuazijo. Lahko se dičite z revolucionarnimi frazami, vi in zedinjaši, ampak v frazah ni rešitve delavskega razreda. Ona je v razrednem boju proti kapitalu.

Dostavek. Ta odgovor „Delavske politike“ velja tudi „Delu“. Na naš poziv v št. 9 (pod naslovom „Predlagamo, da se skupno borimo za strokovno enotnost“), kjer smo dali konkretne predloge — „Delo“ sploh ne odgovarja. Takšna je torej pripravljenost skupine „Zedinjenje“ za delo za strokovno enotnost. Kaj piše celo „Delo“? Glejte in strmite: „Ona (namreč grupa „Enotnost“) je sploh proti vsakemu zedinjenju.“ Takrat, ko si človek ne more nič več z resnico pomagati, pa poseže po — laži. Mi samo vprašujemo zedinjaše, zakaj tako gonijo lajno enotne politične stranke, ko se niti za delo strokovnega zedinjenja nočejo z nami pogovoriti in sporazumeti. „Delo“ pa tudi pobija čisto dobro socialpatriotizem. A v dejanjih, v Delavski zbornici, Strok. komisiji in vsepovsod, pa isti socialpatriotizem gojijo. Za nje velja še toliko bolj: Ni vse zlato, kar se sveti!

Dvoje netočnosti.

„Delavec“ o ruskih strok. organizacijah.

V zadnji št. „Delavca“ je priobčen članek o ruskih strok. org., ki na videz zelo objektivno opisuje eno stran njihovega delovanja, to je njihovo razmerje napram sovjetski državi. To je vse prav. Toda odločno moramo grajati, da je v dveh važnih vprašanjih pisec utihotapil dve popolnoma netočni trditvi, ki stavlja rusko strok. gibanje v napačno luč pred našim delavstvom.

1. Od 1. 1921 so strok. org. v Sovjetski Uniji prostovoljne organizacije. Tedaj so sicer Trocki in še nekateri drugi zagovarjali prisilni sistem, a so ostali v veliki manjšini. Današnji urednik „Delavca“ Stukelj je nedavno to še dobro vedel. Danes pa piše: „V Rusiji mora biti vsak delavec član strok. org.“ Iz vseh poročil delavskih delegacij v Sovjetski Uniji in iz vseh poročil ruskih strok. organizacij in njihovih kongresov se lahko razbere, da so ruske strok. org. prostovoljne organizacije. Tako n. pr. povzemamo iz poročila zadnjega kongresa zveze tekstilnih delavcev, da je v njej organiziranih 96% vseh delavcev in delavk, ki so zaposleni v tekstilni industriji. — Kak še namen in pomen ima torej ta netočna trditev „Delavca“? Ali naj mogoče pomeni, da število strok. organiziranih v Sovjetski Uniji ne predstavlja pravega razpoloženja delavstva, temveč samo štatistiko? Ali mogoče na ta način pripravljajo zedinjaši še preokret napram Sovjetski Uniji po vzorcu avstrijske socialdemokratske stranke, ki v svojem novem toliko hvalisanem programu Sovjetske Unije sploh omenja ne?!

2. Vsem znan je boj ruskih strokovnih organizacij za enotnost strokovnega gibanja v svetovnem merilu. Znana je delovanje angleško-ruskega odbora, ki je bil ustanovljen od obeh najmočnejših sil amsterdamske (Angleži) in rdeče (Rusi) strok. internacionale ravno zato, da za to enotnost deluje. Znana je tudi sabotaža amsterdamskih voditeljev, ki se z ruskimi strok. organizacijami sploh niti pogajati nočejo. Manj znan pa je našemu delavstvu — ker se je o tem zelo malo pisalo — boj posameznih ruskih strokovnih zvez za vstop v takozvane „Berufsinternacionalen“, t. j. internacionalne zveze posameznih strok, ki obstojajo poleg amsterdamske in rdeče splošne strokovne internacionale in so več ali manj neodvisne od Amsterdama. Čeprav ruske strok. zveze že več let priglajajo svoj vstop v te poklicne internacionale, je uspelo dosedaj še skoro povsod reformističnim strokovnim birokratom — amsterdamcem, da to preprečijo in odklonijo njihov sprejem. Ravno na zadnjem kongresu internacionale kovinarjev je močna manjšina zahtevala, da se ruske kovinarje sprejme, a je birokracija pustila vprašanje „odprto“. Edinole internacionala živilcev ima v svojem sestavu tudi ruske živilce. Edino v tej poklicni internacionali je bila volja delavstva po enotnosti močnejša od razbijaških reformističnih voditeljev. — Kaj pa pravi „Delavec“? „Od vseh ruskih strokovnih zvez so priključeni edino-le živilci mednarodni strokovni zvezi v Amsterdamu.“ — Laž je, da bi bili ruski živilci priključeni amsterdamski internacionali. Dokler bodo amsterdamski birokrati raje sodelovali z buržuazijo in njeno „Ligo narodov“ kot pa z ruskim in vsem revolucionarnim proletariatom — je izključeno, da bi ruski delavci pristopali v Amsterdam. Oni hočejo strokovno zedinjenje proletarcev vseh dežel za boj proti kapitalizmu, zato zahtevajo demokratičen kongres zedinjenja, na katerem naj se obedve strokovni internacionali združita in zlijeta v eno. To hoče tudi proletariati v obeh internacionalah. Ovara so samo reformistični agenti buržuazije, kot n. pr. Odegest, ki čaka „na padec komunizma v Rusiji“, za kar smo zadnjič objavili dokument. In ker hoče ruski proletariati tudi v poklicnih internacionalah dvigniti svoj glas za enotno strok. internacionalo, zato njegovih zastopnikov reformistični birokrati ne puste zraven. — To je resnica in to bi moral vsak pošten proletarec brez razlike prepričanja napisati. Iz lažnjive pisave „Delavca“ pa dobi neobveščen delavec utis, da ruske strok. org. nočejo enotne strok. internacionale. Izgleda, da je bil to tudi ves namen njihovega članka!

Delavstvo mora protestirati proti temu, da se mu v njegovem časopisu servira obrekovanja ruskega proletariata, ki se najbolj dosledno bori za strokovno enotnost! Ono mora protestirati proti temu, da se na take načine krije buržuazne agente, ki vodijo amsterdamsko internacionalo po poti razbijanja in cepljenja delavskega razreda! In podpirati teh razbijačev je oni, ki se noče proti njim boriti! To so zedinjaši s socialpatrioti v Strokovni komisiji. A tudi ti podpirati razbijanja ne bodo zavrli delavske volje, ki hoče

zedinjenje obeh strok. internacional, zedinjenje URSS-a in CRSOJ-a v Jugoslaviji in prenehanje z razbijanjem in izključevanjem v Sloveniji.

Poraz Sun-čuan-fanga.

Berlinska „Rothe Fahne“ je prejela brzjav:

„Vučang, 16. novembra. Na fronti Kiangsi smo gotovi. Sun-čuan-fang poražen. 40.000 pušk in mnogo topov zaplenjenih. Vsi generali in vsi vojaki na tej fronti ujeti. Glavni zapovednik Čang-kaj-šek še v Kiangsu. Podpisan: Dengjanda.“

Kantonska armada je dozdej izvedla prvi del svojega vojaškega načrta. Zdaj prodira dalje in se tako loteva svojega drugega dela. Toda armada si bo nekoliko odpohila in na novo organizirala čete, ki so se ji pridružile, predno bo z vso silo nadaljevala pohod na Nanking in Šangaj.

Tribuna mas iz tovarn, rudnikov, železnice in vasi.

Pismo ročnega delavca.

Sodrug! Na podlagi temeljitega in vsestranskega študija gospodarskih razmer in iz tega izvirajočega razpoloženja med delovnim ljudstvom vam poročam naslednje.

Situacija je za nas skrajno ugodna! Ljudstvo čaka nečesar od nekod... Ker, pravi, tako ne more dolgo iti naprej. Zupanje v dosedanje stranke je omajano in opažamo, da tudi moč prižnice zelo popušča. „Domoljuba“ so ljudje siti. „Domovino“ pa čitajo samo radi njenih takozvanih „zanimivosti“. Delavskih listov v obče ne čitajo, ker so siti praznih preprirov in dolgovoznih polemik. Našega lista po večini ne poznajo. Zakaj ne? Zato, ker je naša agitacija pomanjkljiva, da, trdil bi skoro, da je ni... Današnji čas potrebuje moč. Moč premišljenih in odločnih. Moč z železno voljo. Ali smo mi taki močje? Odkritosrčen sem, sodrug, in to je med nami potrebno.

Živimo v dobi modernega suženjstva. Človek ne obstoja več kot samostojen misleč individij, ampak je orodje maloštevilnih pridobitnih krogov, kateri razpolagajo z njim po mili volji in ko se enkrat obrabi, ga zavržejo kot ničvredno stvar, ne brigajo se več za njegovo usodo. Zakaj delovni sloj danes rodi otroke? Zato, da so hrana strojem, in ko se prično križati

interesi kapitala, tudi dobrodošel kanonenfuter. Zakaj? Zato, ker smo duševno mrtvi. Ubit je naš ponos, ubita vera v našo moč... A glavni vzrok je, ker nimamo svetilnikov... Gorijo sicer leščerbe, o teh je še preveč... Ljudstvo se obrača zdaj k eni, zdaj k drugi, ko pa misli, da bo že skoro doseglo svetlobo ene ali druge, ter upa, da se bo ob območju te svetlobe moglo orientirati ter najti pravo pot do cilja, pa ti zapihlja veter, čisto ponižen vetrič in leščerba ugaane... Razumljivo, ker je bila samo leščerba, in ljudstvo ostane še v večji temi. V svojem obupu si ne ve sveta. — Tema, črna tema vlada v njih dušah. Zazdi se jim, da hodi sovražnik med njimi. Mahnejo po njem, bijejo vse križem in vsak je prepričan, da tepe sovražnika in izdajalca. V tem pa se iz dalje zasliši krohot, mrzel, leden krohot, ki sega v mozeg. Malo jih je, ki slišijo ta krohot. Kateri ga pa slišijo, pa spoznajo, da tepejo sami sebe. Vse to se godi zato, ker nam svetijo leščerbe.

Sodrug, ali razumite pomen tega, kar sem napisal? Če razumite — potem na delo!
Mart.

Delavci v Celju za enotnost strok.org.

(Piše delavec, ki je bil doslej „Bernotovec“.)

Tudi iz Celja je čas nam se oglasiti in povedati nekaj o političnem in gospodarskem delovanju.

Celje je industrijski center, v katerem je precej delavcev organiziranih in neorganiziranih. Pa zakaj? Zato, ker imamo razne strokovne in politične organizacije: črne, žolte, celo po dve rdeči strokovni in politični. Nikjer pa ni videti resnega dela za enotnost. Tudi pri „Naprejevi“ sekciji in politični organizaciji ni tega. Kako se izvršuje to v Srbiji?

V nedeljo smo imeli protestni shod stanovanjskih najemnikov, na katerem je govoril Kristanovec iz Maribora. Kakor smo posneli, je grozno rdeč pod kožo, pa še bolj „revolucionaren“. Kar se tiče demagogije SPJ jo moramo pohvaliti. Kako navdušeno je govoril in protestiral, ko je videl nekaj ljudi raznih političnih barv pred seboj. Kako hudo je mlatil po današnjem režimu in postopanju hišnih gospodarjev ter proti ukinitvi stanovanjskega zakona. Sicer je to vse res, kar je govoril. Ali izvršiti tega pa SPJ ne mara, ona ne zna drugega kakor pisati in čitati resolucije.

Kako smo pa prepričani od preteklih in sedanjih časov, vemo, da je SPJ največji nasprotnik vsakega resnega dela za enotnost, ona le na shodih govori: „Le skupaj uboga gmajna“. Pa se že iz izkušnje toliko zavedamo, da taki demagogi ne bodo ujedinili niti stanovanjskih najemnikov, še manj pa politični pokret, ker pri njih je povsod le hvala druge internacionale.

Kamnik.

Iz našega okraja se le redko kdaj kdo oglasi in tako izgleda, da smo povsem zadovoljni. Vendar pa se slihi dan za dnevom godranje, da plače ne odgovarjajo živlenskimi potrebščinam.

V tovarni „Titan“ pa ima poleg slabih plač še nekaj, kar nas zelo ponižuje. Nočni čuvaj (bivši orožnik) nam, ko zapuščamo tovarno po končanem delu, prizkuje in obrača žepe kakor da smo sami tatovi. Večina delavcev se seveda niti ne zaveda, kako sramotno se postopa z nami. Mužno je za bolj zavedne, ker čutijo, da so zgubili ugled vsled tega pri javnosti. Vzemimo slučaj, da ima delavec opravke na uradnem mestu. Ko pove, kje je zaposlen, slihi izjavo: „A tako? Pri tistih ciganih!“ Tako je, sodrug delavci. Ako nas podjetje tako javno ponižuje, je jasno, da nas bo enako tudi ostala javnost.

Po objektih pa ni dosti bolje. Delovodje so razen par izjem vsi neizprašani in je razumljivo, da nimajo niti pojma o pravem delovanju delovodij. Samo pri-ganjati in trgati akord pa razumejo izvrstno. Kakor, da smo v prisilni delavnici, ne pa v tovarni.

Delavci in delavke! Kličemo vam, pristopite v organizacijo, ker le skupno bomo

Tudi moramo omeniti, da je izjavil govornik, da ima SPJ le 4 zastopnike v bolniških blagajnah, druge pa ima buržuazija. Vprašamo, koliko jih pa imate v Delavski zbornici, za katero ste po receptu kapitalistov sami skovali reakcionarni volilni red, kaj ste naredili za delavski razred? Mnogo reakcionarnega, koristnega pa ničesar.

Tudi tega govornik ni omenil, kako kapitalistično „Jutro“ od 6. oktobra t. l. iskreno hvali socialnega delavca novoimenoanega ravnatelja borze dela v Mariboru g. Golonha. Sicer pa to ni najhujše, imamo še hujše napake povedati delavcem in kmetom, kateri so danes popolnoma razgnani. Kdo je tega kriv? Menda mi delavci ne in ne, pač pa oni demagoški voditelji, ki nas prodajajo za kapitalističnim plaščem.

Prišel bo čas, ko bo sodba, ko vas bodo sodili delavci in kmeti, brez meščanskega sodišča. Sodrug, organizirani in neorganizirani, v razredne organizacije ni se skupaj podajmo na pozitivno delo enotnosti, da bo delavska zbornica res naša.

Sodrug in sodružice, zavrtnimo vsako demagogijo od strani političnih frazerjev, kateri le izvajajo razcep in politično sovražstvo med nami delavci in kmeti.

Sedaj kličem vsem delavcem in kmetom, naj živi razredni boj, naj živi delavska enotnost od spodaj gor, ne od zgoraj dol! Delu čast in oblast!

Dopisnik F.

primorali naše priganjače in izkoriščevalce, da nas bodo priznali za ljudi!

Malo „zahvalo“ pa tudi lahko izrečemo glavnemu zaupniku Ivan Robiču, ki je s svojo nepravilno strokovno politiko zelo škodoval ugledu podružnice SMRJ. Koje končno sam uvidel lastne pogrške, je pa izjavil, (kakor vsi te vrste ptiči), da odstopa. Mi smo sprejeli to izjavo z odbravanjem. Grajamó pa njegovo neznačajnost, ker se kljub večkratnemu pozivu ni udeležil seje, da bi predal svojo funkcijo, kakor je treba. S sodružnim pozdravom! Savez metalskih radnika Jugoslavije Podružnica Kamnik. Odbor.

Ptuj. O proletarski demokraciji in diktaturi nad delavci. Čisto na kratko hočem iznesti pred celo delavsko javnost dva slučaja iz Ptujja, ki pričata o strašnem propadanju demokratskega duha pri socialističnih voditeljih.

Na protestnem zborovanju stanovanjskih najemnikov vpraša med drugim železničar s. I. F. gospoda Bahuna, zakaj je dal Eržen zapleniti delavske letake. Bahun govori o razdiranju in vsem mogočem, samo ne pove, kako se ta čim strinja s proletarsko demokracijo in svobodo agitacije in kritike. Ko se sodrug ne da s frazami odpraviti in Bahun vidi, da Erženove

diktature ne more opravičiti, se razjezi in zareži nad F., da naj bo tih, da je za tako velikega gospoda, kakor so gospod Bahun, še premlad, da bi ga kritiziral. Ne glede na to, da je bil dotični sodrug dozdej več let aktiven član soc. stranke in torej ni tako mlad, je tako postopanje vredno kakega fašističnega diktatorja, ne pa delavskega voditelja.

Drugi slučaj je še mnogo strašnejši. Kakor znano je ptujška podružnica železničarjev pozdravila akcijo za strokovno zedinjenje. To pa nikakor ni všeč centrali. Vedno ostrejša pisma piše v Ptuj. Od vsega, kar so mi pripovedovali železničarji, samo to: Centrala grozi z razpustom ptujške podružnice po oblasti in to zakaj? Zato, ker je za zedinjenje strokovnih organizacij. To smatra centrala za tak zločin, da namigava na oblast. Torej tako zelo sovražite zedinjenje? Kako sploh morete misliti na oblast, saj zedinjenje delavstva ne prepoveduje noben zakon v SHS. Sodrug železničarji, čuvajte sramotni dokument, ki kaže, kako gotovi voditelji plašijo s policijo. Predvsem pa sodrug železničarji: Vi niste kršili in ne kršite zakona, policija vam ne more nič, pač pa je za vami ves proletarijat, kakor je tudi za velenjskimi sodrugi, ki jih tudi „voditelji“ preganjajo. Takozvanim socialističnim voditeljem pa kličem: Vse strokovne organizacije treba spojiti v eno, vsi delavci morajo v njo, sicer pretijo grozote brezposelnosti, nadaljšanje delovnega časa in redukcije že itak malih plač. To je edino prava delavska politika, frazarjenje pa proč.

Naj vam povem še to, da ptujski delavci že radi čitajo „Enotnost“, ki tako lepo odraža delavski boj in daje tako jasne smernice za delovanje, v tem ko v „Del. politiki“ ni mogoče najti mnogo delavskega, ampak bolj voditeljske modrosti, pa še mogoče laži o sovjetski Rusiji, ki jih noben delavec ne verjame. Z veseljem lahko konstatiram, da se Nedelavska politika v Ptujju med delavci vedno redkejšo vidi. Sedružne pozdrave. P.

Iz Francije!

Našim sodrugom v Jugoslaviji! Čitajoči v „Enotnosti“ razne dopise delavcev in kmetov iz Jugoslavije, moramo, da se tudi mi odzovemo iz „svobodne“ francoske „republike“.

Sodrug, kakor vas tepe jugoslovenska buržuazija, ravno tako nas tepe francoska, ker buržuazija ima povsod svoje sestre.

Francija se nahaja v zelo težkem položaju ali bolj pravilno — delavci v Franciji so v težkem položaju. Dela vedno manj, delovni čas se podaljšuje, draginja dnevno raste.

Na delu se moraš vesti kakor nekdanj pod Valpetovem bičem. Ako neprestano ne delaš kakor živina, si takoj odpuščen. Plače so tako mizerne, da ako človek en dan ne dela, že drugi dan jesti nima.

Strašno je pomanjkanje stanovanja. Delavec stanovanja druge ne dobi, kakor v kakem zamazanem in smrdljivem „Auskohu“, katere Francozi imenujejo „Restaurante“. Seveda je dosti pravih restavrantov ali ne za nas.

Vsak, ki tu stanuje, je obvezan tud jesti njih čorbo za drag denar. Tako je človek prepuščen na milost in nemilost oderuhov in stenic, katere imajo svoje biljonske armade v teh „Restaurantih“. Dajo ti, kar oni hočejo, računajo kolikor hočejo, ako pa kaj rečeš, si takoj na cesti, ali pa celo čez mejo, češ boljšeje je, zato ni zadovoljen. Pravica za nas ni nikjer.

Zabranjeno je nam inozemcem vsako politično gibanje. Pred par dnevi je bila izdana naredba, da bo vsak inozemec, ki se bo bavil s politikom, takoj čez mejo špiran.

Zakon za bolniško zavarovanje je tako krivičen, da imajo gotovo Tatarji bolj pravičnega.

Delavec tu nima drugače pravice na bolniško podporo, ako ni ranjen ali udarjen pri delu in še zato mora hoditi od Poncija do Pilata in dobro je, če dobi. Za vse druge bolezni ne dobi nič, dasi jim je bolj podvržen kakor prvi. Dosti malo, niti zdravil se ne dobi brezplačno.

Še mnogo bi se vam moglo napisati iz te Sodome in Gomore, ali za enkrat naj zadostujejo te stvari iz delavskega življenja.

Brez razlike mi smo povsod tepeni, povsod smo sužnji onih, kateri na račun

naših krvavih žuljev dobro jedo in pijejo, brez vse skrbi lepo uživajo, oni nič ne delajo.

Sodrug delavci in kmetje! Kako dolgo bomo še to trpeli? Kaj smo mi res samo za to na svetu, da se mučimo kakor živina za te buržuazne parasite? Sodrug delavci in kmetje! Ne! Mi smo, ki vse ustvarjamo, mi imamo pravico živeti! Kdor dela, naj je; kdor ne dela — proč z njim! Delu čast in oblast!

A. E. Bocca - Cannes.

Iz Maribora.

Železničarski shod na Studencih.

Pri nas se je vršil v petek zvečer železničarski shod, ki sta ga sklicali za U. Savez Železničarjev podružnici I in II v Gačnikovi dvorani na Studencih.

Zbor je otvoril naš agilni sodrug Čanček. Poročilo od kongresa delavskih zbornic je podal s. Krajnik. O različnih intervencijah je poročal s. Čanček. Ob priliki intervencije pri g. inž. Kosutiču, ki se je pretekli teden mudil v delavnici, so raznesli nekateri gospodje po delavnici lažljivo vest, da smo mi pri njem uradnike „denuncirali“. S. govornik energično pobija to podtikavanje od strani teh gospodov, s čimur hočejo oni samo to doseči, da bi odvrnili uradnike od naše organizacije.

Kot tretji govornik je nastopil nato še s. Magdič ki izvaja: V celi državi nezno stanje železničarstva. Kje iskati izhod iz tega položaja? Oklenimo se trdno naših razredno-bojnih organizacij. Gradimo, borimo se! Ne kloniti in obupavati!

Mariborski železničarji pozdravljamo zlasti tudi ponovno akcijo neodvisnih in nevtralnih sindikatov za konečno resnično strokovno zedinjenje delavstva v celi državi. Pozdravljamo to, ker vemo, da le tako se bo tudi železničar lažje boril za svoj obstanek, za svoje pravice in proti izkoriščanju kapitala.

Dodatek pisca: V Mariboru opažamo zlasti med levičarskimi sodrugi, ki so bili prej v Splošni žel. org. in zelo agilni člani, da se sedaj rezervirajo in celo nočejo v organizacijo. Sodrug ne tako! Nismo mi postali nekaki patriotje. Organizirani smo v Savezu zato, ker vemo, da izven organizacije stati in samo zabavljati ne nese nič. Zatorej v organizacijo, pa tam kritiko voditi, ako kaj ni pravilno! Resnično ujedinenje vseh strokovnih organizacij, ki bazirajo na razredni podlagi, tudi mi iskreno želimo in dosegli bomo to le, ako bomo vstopili v obstoječe organizacije in trajno to zahtevali.

Vrhnika. Obrat „Globus“.

Delavci in delavke v tovarni „Globus“ na Vrhniki se še dobro spominjajo volitev v „Delavsko zbornico“. Posebno pa so jim v spominu vsi oni, ki so se trgli za glasovnice in kuverte. Vse sile so mobilizirali takozvani dobrotniki, da oropajo še eno malo svobodčin. Rotili in strahovali so delavnice naj ne oddajo glasovnic združenim strokovnim organizacijam, ker da so komunistične, da bodo prišli v zapor itd.

Pod tem pritiskom in strahom za izgubo zasluzka so vse delavke in večina delavcev tudi oddali glasovnice raznim kapitalističnim agentom. Vsi nasveti treznjših delavcev so bili zaman. Mi nismo strahovali in tudi ničesar obljubljali. Naša beseda je bila: „glasove in kuverte Združenim organizacijam. Upostavitve strokovne organizacije in potom te izvojevanje prave razredne predstavnice proletarijata „Delavske zbornice“. Kje so danes vsi agenti kapitalizma, eksponenti demokratske stranke? Oni ne vedo, da delajo mladoletne ženske cele noči naporno moško delo na žagi pri nakladanju lesa po 10 in več ur. In ne vedo to, da dobivajo za to naporno delo sramotno plačo 15 Din.

Ti agenti so to vedeli pred volitvami in vedo tudi sedaj. Pa tudi mi to vemo, da dokler ne bodo delavci in delavke uvideli potrebo strokovne organizacije in borbo v nji za svoje delavske pravice, ne more biti drugače kakor je. Kapitalisti ne poznajo sočutja, ampak korist. Zato, delavci in delavke, zavedajte se, da je vaša rešitev zboljšanje delovnih in živlenskih razmer v vaši moči, vaša moč pa v skupnosti v razredni organizaciji.

Utisi iz Trbovelj.

Čital sem že razne časopise in vsakovrstne dopise iz Trbovelj, kako napreduje ta občina. Nanese mi pa potovanje, da sem si tudi ogledal trboveljsko dolino. Prišel sem

v noči in ko grem od postaje proti Vodam, skozi grozen smrad, da bi skoro moral nazaj, s težavo pridem do takozvane apne peči, kjer se mi nudi nepričakovan prizor: Vidim en voz, ki odhaja, drugega pa kraj potoka, ki izliva v potok odpadke (stranišnico).

Naslednega dne se bolj prepričam o tej zadevi. Sicer vidim ukaz občine, ki se glasi „Onečiščenje potoka je pod kaznijo prepovedano. Občina Trbovlje“. Ta ukaz velja seveda za delavce. T. P. Družba pa sme cele noči z vozovi voziti odpadke v potok in to brez kazni. Toraj ta družba, ki je izkazala v letu 1925 preko sto milijonov Din dobička, sme nemoteno najgrše onesnaževati potok. Občina, ki pobira, in to prav vestno, od ročnega dela davek 50 para na vsake 100 Din zaslužka, pa pusti tej družbi uganjati tako nesnago v največjem industrijskem kraju Slovenije. Delavstvo je ogorčeno nad tem, vprašuje se zakaj se že ne uvede moderna kanalizacija? Zakaj oblast pusti (oz.) drži gerentstvo in ne da spoštuje volje ljudstva, ki bi gotovo ne trpelo take sramote oz. nesnage v dolini Trbovlje. Treba je, da se oblasti malo zganejo ter si ogledajo zadevo na licu mesta, ter iz zdravstvenih razlogov preprečijo tako početje od strani TPD kakor tudi gospodarstvo gerentstva občine Trbovlje.

V Trbovljah se je večkrat pojavil že legar (tifus), izolirnice so bile prenapolnjene, delavci so umirali. Ali hočete, da se to zopet ponovi. Ali se hočete na ta način znebiti tistih rezev, ki jih je TPD reducirala in ki s pokojnicami ne morejo živeti? Od gerentstva ne pričakujemo nič, od TPD še manj. Sta pa v T. tudi zdravnik in ta dva pozivamo, da v interesu higijene nastopita.

J. P. Črna pri Mežici.

V album župniku Koroške Bele.

Pevski ods. „Svoboda“ na Javorniku se je ustanovil pred letom dni. Razume se, da je v ta odsek prihitelo mnogo pevcev iz klerikalnih organizacij in sicer vsi z izjavo, da hrepene po kulturi, svobodi in napredku, česar pa jim klerikalni intrigatorji niso nudili.

Seveda je ta pojav razburil župnika in sklenil je, da se nad temi brezverci in rudečkarji maščuje.

To priliki mu je pev. ods. „Svoboda“ nudil že lansko leto, ko je zapelo na Vse Svete na pokopališču brez njegovega dovoljenja tri župostinke. To je bil povod, da je župnik rohnel tri nedelje zaporedoma raz leco, češ te pesmi, ki jih pojejo ti ljudje, so brezverne, revolucionarne, ter zaljubljene, ti ljudje so brezverci, če pridejo še katerikoli na pokopališče, zapomnite si ljubi kristjani, pa jaz ne pridem.

Ker pa živimo v dvajsetem stoletju in božja volja ne godi kot v časih, ker je vodiška Johanca že davno huduč vzel, če tudi ga ni, zato se tudi pev. ods. „Svoboda“ ni ustrašil njegovih grozjenj in je tudi letos sklenil, da se udeleži nagrobnega petja brez župnikovega dovoljenja.

Ta pa ima precej dober nos in nam je poslal tri dni pred nastopom pismo sledeče vsebine:

„Da se izognemo na praznik vseh Svetnikov popoldne na pokopališču vsaki nepriklji, sem prisiljen na lanski slučaj Vas obvestiti, da vam za Vaš morebitni nastop ne morem dati dovoljenja ob priliki, ko se opravljajo na pokopališču cerkveni obredi za umrle. S svojim lanskim nastopom ste odkrito pokazali veri sovražno tendenco, saj še besede Bog v besedilu nagrobnice „Vigred“ niste pustili. V drugi pesmi „Proletarcu ob grobu“ pa sploh ni nobene verske misli. To ljko v vednost in v blagotno uvaževanje. Zbontar, župnik.“

Zbor „Svoboda“ se je tej Matevževi mahinaciji nasmejal prav od srca, ter sklenil, da zapoje klub Matevževi prepovedi in sicer zunaj pokopališča, kar se je po mnenju občinstva, ki pride ta dan počastit spomin svojih dragih, prav sijajno obneslo.

Župniku pa samo eno: Za nas beseda Bog ni merodajna, saj jo izpusti tudi on, kadar napravi kriz. Vprašamo ga: Koliko Bogov in verske misli ima pesem „Oj Dober dob“, ki se tako pogosto poje na pokopališčih in ki jo je on tako vneto poslušal lansko leto? Za nas, ki stojimo na stališču ločitve cerkve od države, ni merodajen župnikov blagoslov in tudi ne zid, ki po njegovem mnenju loči blagoslovljeno in neblagoslovljeno zemljo.

Saj je sam izjavil, blagoslov trajala le en čas.

To mi prav radi verjamemo, če pomislimo, da so med svetovno vojno rabili razne cerkve za konjska hleva, in človeška stranišča, svetnikom pa so natikali na glavo vojaške čelade, in na ramena vojaške puške. Molilo pa se je vsak dan po cerkvah za Franca Jožefa, ki je imel na duši tisoče in tisoče proletarskih žrtv. In ko je enkrat šel k vragu, so ga kleli in zaničevali, češ, da je bil sv. . . in da je imel 50 otrok. Doba socializma je na pohodu. Nacionalizem in klerikalizem še skušata begati proletarce in proletarke, tudi tega beganja bo kmalu konec.

Naj omenimo še to: Na Javorniku je imel pev. ods. „Svoboda“ nabit lepak za nagrobno petje na dan vseh Svetnikov, to pa je zbudilo župnika iz Jesenic, in ko je šel mimo lepaka v družbi dveh kaplanov, ga je obšla sveta jeza: Mož se je stegnul ter raztrgal lepak raz steno.

Vse po božji volji!

Enotne volilne odbore.

(Naše direktive.)

1. V vsakem obratu, v vsakem kraju je treba sklicati sestanek ali posvetovanje vseh delavcev brez razlike, socialiste, socialne demokrate, komuniste, ne-strankarje. Na teh posvetovanjih moramo predložiti skupen nastop. **Izvoliti je treba enoten volilni odbor iz vrst vseh delavcev.**

2. Volilni odbor dotičnega obrata ali kraja mora **stopiti v zvezo z volilnimi odbori v ostalih krajih** dotičnega okrajnega glavarstva (sreza).

3. Do 10. decembra, najkasneje 12. decembra se mora **sklicati in izvršiti konferenca delegatov volilnih odborov dotičnega volilnega sreza.**

4. Na teh konferencah se imajo postaviti **kandidatne liste**. O kandidaturah je seveda razgovarjati že prej na posvetovanjih.

5. Na konferenci se mora določiti ožji odbor treh ljudi, ki ima izpolniti in izvršiti vse tehnične stvari okrog vlaganja kandidatnih list.

6. **Shode sklicujejo volilni odbori**. Na politično oblast jih eventualno lahko formalno prijavljajo posamezne organizacije, toda po sklepu enotnega volilnega odbora.

7. Na shodih se podaja beseda govornikom vseh enotno nastopajočih struj. Ostala navodila še priobčimo.

Česa ne smemo pozabiti!

Pozabiti ne smejo naši sodrugi in zaupniki sledeče:

1. **Povsod nastopati kot samostojna politična skupina. Odkrito izjavljati, kaj smo.**

2. Vsak predlog, vsak korak razmotrivati s tega stališča.

3. **Agitirati z vsemi silami za našo idejo in proletarsko stranko.** Vreči naše parole v mase! Volitve morajo biti sredstvo, da se približamo delavskim masam in jih zberemo okrog nas.

4. **Zlasti je treba razširjati naš tisk**, pridobivati novih naročnikov, zbirati za tiskovni sklad — da postane „Enotnost“ mogočna tribuna delavskih in kmečkih mas.

5. **Skratka — volilna kampanja mora naše gibanje ojačiti in dvigniti kvišku.**

To je pa odvisno od pravilne naše samostojne politične linije in od dela, dela in dela.

Zato, sodrugi:

Za našo idejo marksizma enotno in z vsemi silami na delo!

Mezdno gibanje rudarjev, zaposlenih na državni rudnikih.

Velenje. Nepomirljiva borba izstradanega in obubožanega rudarskega delavstva je končno dovela do pogajanj, ki so se vršila 5. in 6. t. m. v Sarajevu. Tukajšnje delavstvo sta zastopala s. Martinšek in s. Lekš, ki so ga reformisti izključili iz strokovnih organizacij.

Zastopniki delodajalcev so takoj ob pričetku prešli v napad in zahtevali znižanje plač za 20 odst. in sicer na podlagi predvidevanega znižanja cen premoga in isti višini. Delavstvo, ki že leta nima eksistenčne lažnosti, je ta predlog odločno zavrnilo, na kar so se pogajanja prekinila. Na ponovnem sestanku je pa prišlo do nekakšnega sklepa, ki sicer ne zadovoljuje našim zahtevam, vendar pa lahko rečemo, da ni v poraz delavcev. Pridobili smo zopet plačan dopust ter malenkostno povišanje živčnih namirnic.

Da bo pa delavstvo zaznalo, kako so to našo borbo podpirale delavske institucije, t. j. Delavska zbornica, čutim potrebo pojasnila.

Delavska zbornica, ki je naš boj že spočetka sabotirala, je šele na tretjo intervencijo pristala na povračilo delegacijskih stroškov in to samo delno, ostalo naj pa po njenem nasvetu krije delavstvo samo ali pa zmanjša delegacije. (Vprašamo, če ste izdali iste nasvete tudi Arhu in Gollmajerju, ki sta se za težke tisočake vozila po Ženevi in Franciji?)

Zaman smo tudi pričakovali na pogajanje „bojevitega“ Krušiča ali Uratnika. Namesto da pred javnostjo izneseta in zagovarjata zahteve bednega delavstva, sta se raje umaknila, misleč, da ju delavski pokret nič ne briga. Navzoč je bil od sarajevske Delavske zbornice znani Jakšič, ki je ob vsaki priliki nahrulil zastopnike rudarjev, izpodbijal njih zahteve kot pretrane ter tako odkrito paktiral z zastopniki kapitala. Delavstvo se upravičeno zgraža nad takšno ustanovo ter zahteva: Delavske institucije v roke delavcev; takšne pa kot so danes služijo kapitalizmu.

Bosanski delegaciji, ki je poverjeno ji nalogo častno zastopala, ter vsemu delavstvu pa kličemo: po najkrajši poti do našega cilja delavcu tovarna, kmetu zemlja!

Za vse zaupnike.

Navodila za oblasne volitve.

1. **Kdo ima volilno pravico?**

Volilno pravico imajo vsi oni, ki jim gre ta pravica za volitve narodnih poslancev.

(Sodrugi, preglejte imenike, vpišite se vanje!)

2. **Kdaj se vlagajo kandidatne liste?**

Kandidatne liste se morajo vložiti najkasneje 25. dan po razglasitvi ukaza. (Časa je torej malo, na delo, sodrugi!)

3. **Kje se vlagajo.**

Za vsak srez (okraj) se vložijo posebna kandidatna lista v potrditev pristojnemu prvostopnemu (okrajnemu) sodišču.

4. **Kakšne morajo biti kandidatne liste?**

a) imeti morajo toliko kandidatov, kolikor je predpisano; označiti ime, priimek, poklic in prebivališče;

b) ravno toliko namestnikov;

c) po enega predstavnika in po enega namestnika te liste za vsako volišče kakor tudi za glavni volilni odbor dotičnega sreza, ako jih predlagatelji določijo.

5. **Kdo podpiše kandidatno listo?**

Kandidatno listo mora podpisati najmanj 25 vpisanih volilcev dotičnega sreza; poleg svojega imena morajo označiti tudi svoje stanovanje.

6. **Kdo izroči listo sodišču?**

Kand. listo izroči sodišču dva predlagatelja. Na sodišču dobita potrdilo. Predlagatelja se na listi tudi podpišeta.

7. **Kaj je treba listi priložiti?**

Dvoje:

a) lastnoročno podpisane izjave kandidatov in namestnikov, da sprejemajo kandidaturu;

b) toliko natiskanih ali z roko vpisanih kandidatnih list, kolikor je volišč v dotičnem srezu; na teh prepisih ne sme biti podpisov predlagateljev; in vsakemu izvodu je treba zgoraj označiti, za katero volišče je namenjen.

8. **Česa ne smemo pozabiti?**

Nikogar se ne sme napisati na listo, če se ga ni vprašalo in če ni dovolil. Vsak podpis mora biti lastnoročen!!

Ravno tako mora biti vsaka oseba, ki je označena na listi, vpisana v volilni imenik. Če ni tega, lista ni veljavna. (Torej pozor, kontrola!)

Smrt Krasina.

V Londonu je umrl poslanik Unije sovjetskih socialističnih republik L. B. Krasin. Ruski in z njim vred svetovni proletariat je z njegovo smrtjo težko prizadet, ker je izgubil iz svojih vrst enega najpožrtvovalnejših in najsposobnejših borcev.

Pet let ječe s. Kostu Novakoviču.

Prvostopno sodišče je obsodilo danes na pet let ječe novinarja in bivšega komunističnega poslanca s. Kosto Novakoviča na podlagi zakona o zaščiti države. Obtožen je bil, da je kot član komunistične stranke sodeloval pri njenem III. kongresu v letošnjem letu. Obtožilni material tvorili so razni dokumenti, ki so jih našli pri Petru Bojoviču, ki je zaradi skrivanja teh stvari prejel kazen šestih mesecev.

Delavstvo dviguje svoj protest proti tej drakonični obsodbi, s katero vladajoča gospoda pritiska k tlom vsak napreden korak proletariata in s katero naznanja, česa se smejo delavci in kmetje nadejati od bližajočih se volitev.

Odprite ječe!

Odpravite zakon o zaščiti države!

Štrajk v „Trikotaži“ v Belgradu.

V pomoč štrajkujočim!

Že skoro cel mesec traja štrajk 1200 delavcev in delavk v največji belgrajski tovarni „Trikotaži“. Izbruhnili so spontano vsled znižanja plač za okrog 30% in vsled odpustitve 32 delavcev, ki so ustvarjali v tovarni neodvisno strokovno organizacijo. Takoj po izbruhu štrajka, v katerem je enodušno stopilo vse delavstvo, neorganizirano, socialistično in neodvisno, je Opći Radnički Savez (amsterdamski) razpustil svojo majhno organizacijo v Triko-

9. **O predstavniških liste:**

a) za glavni volilni odbor dotičnega sreza: lahko je eden izmed predlagateljev ali katerakoli druga oseba, ki ima volilno pravico v dotičnem srezu;

b) za volišče v kraju: katerakoli oseba, samo da je iz one občine, v kateri se vrši glasovanje.

10. **Kdaj se potrdi ali zavrne listo?**

V 24 urah, ko je sodišče prejelo kandidatno listo.

11. **Po potrditvi.**

Po potrditvi izroči sodišče en izvod liste predlagateljem. (Najboljše je torej čez 24 ur osebno se zglasiti na sodišču s potrdilom, ki sta ga predlagatelja prejela prejšnji dan.)

12. **Po zavrnitvi.**

Namesto zavrjene kand. liste se sme predložiti v potrditev nova kandidatna lista v zakonitem roku.

(Zato se morajo sodrugi podvizati, da vložijo listo najmanj teden dni pred zadnjim dnevom, da se tako lahko listo popravi in znova vložijo!)

13. **Volilni odbor na volišču.**

Sestavljajo ga:

a) eden občinskih odbornikov;

b) po en predstavnik vsake kandidatne liste ali njegov namestnik za dotično volišče, ako je določen;

c) enega sodnega uradnika.

14. **Na dan pred volitvami.**

Na dan pred volitvami ob treh poldne se morajo vsi člani volilnega odbora ali njih namestniki sestati v poslopju volišča. Pregledati morajo vse itd.

15. **Za predstavnike list.**

Ako kdo izmed predstavnikov kand. list odide z volišča, ne da bi pustil namestnika, se volitve nadaljujejo tudi brez njega; v zapisniku pa se mora to zabeležiti.

Vsak predstavnik liste ali njegov namestnik ima pravico, volilcu povedati, kateri stranki ali politični skupini pripada ta ali ona kandidatna lista ali skrinjica.

Vsak član volilnega odbora sme oddajati na zapisnik svoje posebno mnenje in svoje pripombe.

16. **Ime liste.**

Lista se imenuje po imenu osebe, ki je na njej zapisana na prvem mestu.

taži, ker ni hotela igrati štrajkbreherske vloge, temveč se je solidarno z vsem delavstvom borila proti znižanju plač in za pravico organiziranja. Ta štrajk dokazuje, da na besno ofenzivo kapitala delavstvo odgovarja z združenjem sil in z bojem.

Proletariat Trikotaže v svojem obrambnem boju ne bo mogel zmagati, ako ga ne bo podpiral materialno v zadostni meri proletariat Jugoslavije. Njegov boj pa je boj vsega proletariata, kajti njegov poraz pomeni poraz za cel proletariat. Danes ni nobene važnejše razredne akcije v Jugoslaviji od pomoči temu štrajku od strani vsega proletariata, brez ozira na to, katerim strok. organizacijam pripada.

Apeliramo na vse delavstvo, da zbira prispevke in tako pokaže resnično solidarnost z onim delom proletarske fronte, ki stoji danes v najhujšem boju!

(Prispevke je treba poslati na Savez Radništva Odjevne industrije in Obrta, Hilendarska 42, Beograd.)

„Delavec“ in Velenje.

„Delavec“ piše: „V Zvezi rudarjev Jugoslavije je prostor za vse rudarje! Toda svojo organizacijo moramo ljubiti, pa ne razdirati!“

Na to odgovarjamo z vprašanjem: Zakaj pa izključujete rudarje iz ZRJ? Zakaj ste razpustili podružnični odbor? Zakaj nočete občnega zbora? Zakaj postavljate komisarja razbijača?

Vaša demagogija v „Delavcu“, gospodje birokratje, je zločinska!

Lastnik in izdajatelj: Alojz Kusold, Ljubljana-Moste. Odgovorni urednik: Ciril Skočir, Ljubljana. Tiskarna Jos. Pavliček v Kočevju.